

מידעון להורים

בס"ד, אדר ב' תשפ"ד, פרשת שמיני, פרשת החודש

דברי פתיחה

הרב שרגא פונקטר, ראש הישיבה

להורים ולבנים היקרים מאוד, שלום רב.

מלחמת חרבות ברזל – בעקבות חיסולם של בכירים איראניים שעמדו בראש כוח "קודס" האחראי על לחימת הכוחות הקשורים לאיראן (חמאס, חיזבאללה, חות'ים, ג'יהאד איסלמי וכו') נגד ישראל - עלתה רמת הכוננות בכל הגזרות. כולם נקראים לזהירות וערנות.

בעקבות הכוננות הגבוהה שהוכרה היום, נאלצנו לבטל את שבת הישיבה לכיתות ז' שהייתה אמורה להיות השבת ברמות שפירא. החלטנו שבנושא רגיש של בעיות ביטחוניות שעלולות להיות חמורות אסור לקחת סיכונים מיותרים.

במישור הישיבתי - ושובו בנים לגבולם - זכינו השבוע לשובו של הרב עמיחי זונטאג שנפצע ואיבד חברים רבים בקריסת הבתים הממולכדים שבהם נהרגו 21 לוחמי צה"ל. הרב שימש כלוחם וחובש של אותה קבוצה גדולה ממחלקתו. הרב ב"ה חזר ללמד ביום שלישי בישיבה. ציינו את שובו באירוע הודיה בחדר המורים.

עיריית גבעת שמואל והעומד בראשה מר יוסי ברודני ומנהל אגף החינוך מר מוטי סגל קיימו קבלת פנים ואירוע הוקרה מרשים לכל חברי צוותי החינוך בעיר שגויסו בחודשים שעברו. כל הרמיי"ם והמורים שהיו מגויסים (כ-30) נכחו באירוע וקיבלו שי מכובד מהעירייה.

יום "סבאבא" בישיבה - ביום

רביעי השבוע יתקיים בישיבה יום "סבאבא", יום שהנכדים בני כיתות ז'-ח' הזמינו את הסבתות והסבים ללימוד משותף ולהתוועדות מיוחדת ברוח התקופה בה אנו נמצאים. הגיעו ב"ה מאות סבתות וסבים, התקבלו בשמחה עצומה ועלו לבית המדרש הגדול לדברי ברכה וללימוד משותף עם הנכדים. הלימוד היה בנושא - החשיבות ואהבה לארץ ישראל בהנחיית הרב ערן אורן. לאחר הלימוד כולנו ירדנו לאולם האודיטוריום, ושם שרנו, שוחחנו על הימים המאתגרים באנו עוברים בתקופה זו, והרב הראשי לצה"ל הרב ישראל וייס שוחח עם הציבור הרחב בנושא האחדות בעם שחסרה כ"כ בתקופה האחרונה, "ננצח במלחמה רק אם כולנו נהיה מאוחדים ואוהבים אחד את השני. בסיום האירוע המדהים הנכדים ברכו את הסבתות והסבים בברכה מיוחדת וכל תלמיד נתן לסבתא ולסבא מכתב אישי ממנו. ב"ה זכינו במאות סבתות וסבים שברכו את הנכדים ואת הישיבה היקרה והאהובה שלנו.

תודה רבה מיוחדת לרכזי מחזורי ז'-ח' - הרבנים אלעזר אוליאל, משה מלר, אמיר בן שמאי ושגיא שטר שעמלו קשות בהכנת האירוע, תודה רבה לרמי"ם כיתות ז'-ח' על העזרה בהכנת האירוע, תודה רבה למנהלת האדמי' הגברת לירון מתן, ותודה מיוחדת למורה למוסיקה קובי. תודה אחרונה וחביבה לתלמידי ז'-ח' שהתנהגו למופת וכיבדו מאוד את הסבתות והסבים. אני התרגשתי מאוד מהאירוע האדיר הזה, וכבר מחכה לאירוע הבא בשיתוף הסבתות והסבים.

ליגת הישיבות בכדורסל - ברכות

לנבחרת הישיבה בכדורסל ששיחקו היום במסגרת שמינית הגמר, במשחק מול ישיבת כפר סבא. נבחרת הישיבה גברה על נבחרת ישיבת כפר סבא 61-48. יישר כוח לשחקנים ששיחקו מצויין ולמאמנים המורה נתנאל זיסברג וקובי גולן. נבחרת הישיבה עלתה לרבע הגמר בליגת הישיבות. המשך הצלחה בע"ה בהמשך המשחקים.

סיכום אירועי שבוע החינוך העירוני בישיבת גבעת שמואל!!!

בשבוע האחרון התקיים שבוע חינוך בבתי הספר בגבעת שמואל, בהנהלת אגף החינוך של העירייה ומשרד החינוך. ישיבתנו השתתפה במיזמים רבים וחשובים מאוד. נושא שבוע החינוך היה - **בסימן אחדות, חיזוק והדגשת הערכים הציוניים בארצנו ובעמנו**. אציין כאן מספר אירועים משמעותיים שהתקיימו בישיבה במהלך השבוע. התלמידים בכיתות ז' ו-י' השתתפו בחידון שלטים אינטראקטיבי בנושא - אהבת הארץ ובשאלות על הישיבה. היה מרגש לראות את ההשתתפות, המתח והידע כשהכול סבב סביב אהבת ארץ ישראל

כיתות ט' יצאו למפגש עם בית הספר התיכון הממלכתי של גבעת שמואל. ברחבי פארק רמון ישבו קבוצות מעורבות של הישיבה והתיכון ודנו בנושאים שונים של החיים ביחד - במדינת ישראל. לאחר מכן השתתפו הבנים בפעילות "סליחה על השאלה". נציגי בתי הספר ענו על שאלות מורכבות וגם המנהלים היו צריכים להשיב על שאלות לא פשוטות.

ביום רביעי - זכינו לארח בישיבה מאות סבתות וסבים של תלמידי ז' ו-ח' לחיבוק ולימוד משותף עם הנכדים. סף ההתרגשות היה גבוה במיוחד ולאחר הלימוד ירדו כולם לכינוס מוזיקלי עוצמתי, שיחת הרב הראשי לצה"ל הרב ישראל וייס שליט"א ולדברים מרגשים נוספים.

ביום חמישי - נערך "יום חוויות ישראלי" בישיבה. זכינו להרצאות מעניינות מפי מורים ותלמידים בנושאים מגוונים, פעילות רובטיקה, תחרויות ספורטיביות ואכילת פלאפל. כיתות י' הפעילו בתחנות את תלמידי החטיבה!

לאחר מכן יצאו תלמידי כיתה ח' לתחרות הדיבייט העירונית וזכו שם במקומות הראשונים!! מקומות ראשונים - תלמידי ח' - יהונתן פישר ומוישי הלפרן מקום שני - אורימו גולומב. מקום שלישי - תלמידת התיכון העירוני.

תודה גם לעמית צאיג, נתנאל גורדון והראל שרוט על ההשתתפות והנאומים המעולים.
 תודה גם לשי רווה כפיר שרדני ואביתר נתן תלמידי כיתה י"א על הליווי המוזיקלי המעולה!!

4

האירוע המרגש עסק ב - שלוש שאלות מרכזיות - 1. האם יש מקום להופעת, בלויים וחגיגות בזמן המלחמה.

2. האם נכון לחייב בני נוער להתנדב במסגרת בית הספר, ולתת כל כך ציון. 3. האם צריך לתת הקלות בלימודים בעקבות המלחמה.

בסיום החידון התבשרנו על ניצחונה של נבחרת הישיבה בכדורסל והעפלתה לרבע הגמר בליגת הישיבות !!!

תודה רבה לעיריית גבעת שמואל על שבוע מרתק ובעיסוק בנושאים מגוונים בכל בתי הספר בעיר, תודה רבה למר מוטי סגל מנהל מחלקת החינוך ולכל אגף החינוך על שבוע משמעותי. תודה רבה לראש העיר מר יוסי ברודני ולשאר האגפים שעסקו בנושא שבוע החינוך.

ברצוני להודות מאוד לרב ספי וייל - מנהל החטיבה על ניהול שבוע החינוך בישיבה, לרכזי המחזורים, לרמי"ם, למורים ולתלמידים שהיו שותפים בהצלחת שבוע החינוך.

פרשת שמיני

השבת אי"ה נקרא את פרשת שמיני. הנושאים המרכזיים שבהם תעסוק התורה הם : טקס חנוכת המשכן ומות שני בני אהרון באותו היום, בהקריבם אש זרה.

נוציא גם ספר תורה שני, שבו נקרא בפרשת "החודש", פרשה זו נאמרה למשה רבינו במצרים בראש חודש ניסן. פרשת החודש עוסקת בדיני קורבן פסח. כמו כן מוזכר בה שניסן הוא החודש הראשון ועל פי הדרש גם ענייני קידוש החודש.

טקס חנוכת המשכן - קשה לתאר את ההתרגשות המלווה את העם כולו ביום חנוכת המשכן. העם נתנו את תרומותיהם לטובת בנייתו, והנה הרגע הגדול שלו חיכו מגיע סוף סוף. אהרון, הכהן הגדול, ניצב נרגש לאחר שנבחר לעבוד ולשרת את ה' יתב! הוא הראשון שאמור להתחיל בעבודת הקורבנות – ובכך יחנוך את המשכן ואת המזבח.

והנה מספרת התורה שמה פונה לאהרון ואומר לו: **"קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עולותיך...."** לכאורה, פנייה זו נשמעת מיותרת. וכי לא ידע אהרון מה מוטל עליו לעשות ??? וכי לא ידע שצריך להתקרב ולהתחיל את העבודה שאליה התכונן במשך שבעה ימים, שבעת ימי המילואים ?? הפרשנים מרגישים שיש כאן איזו התרחשות בין השורות. אהרון מהסס לגשת לעבודה, ומשה נדרש להפציר בו ולחזקו בדברים. **השאלה היא מדוע, מה קורה בנבכי נפשו של הכהן הגדול??**

כדי להתמודד עם שאלה זו, חכמינו מציעים מספר כיוונים לפרש זאת. "משל למה הדבר דומה – למלך בשר ודם שנשא אישה והייתה מתביישת מפניו, ונכנסה אחותה אצלה על מנת לשוחח איתה..... וכך אמר משה לאהרון : על מה נבחרת להיות כהן גדול, אלא שתשמש לפני הקב"ה".

איך נסביר את הפחד של אהרון הכהן הגדול לגשת למלאכת הקודש ???

כנראה שברגע האמת, אהרון חש את כובד האחריות על כתפיו וייתכן שחפץ לסגת משליחות זו. אולי אהרון שואל את עצמו – האומנם אני האיש הראוי לתפקיד זה, אולי יש טובים ממני ??

מול שאלות אלו משה היה חייב להעמידו במקום ולהדגיש בפני אהרון כי הוא הנבחר, וכי אדם צריך לדעת מתי העת לצניעות, הבריחה מהתפקיד כרגע זה בריחה מאחריות ולא ענווה. בהמשך המדרש, מעלה המדרש אפשרות אחרת: **"ויש אומרים שהיה אהרון רואה את תבנית המזבח כתבנית שור והיה מתיירא ממנו"**. כנראה שאהרון באותם רגעים, מעלה בזיכרונו את כל מה שעשה בעבר, ומייד בלט לו חטא העגל שבו היה מעורב. ברגע שהוא נזכר במעשה העגל ובאחריותו האישית לחטא זה, עולים בו נקיפות מצפון וקשה לו להקריב את הקורבנות ביום חנוכת המשכן.

משה רבנו מנסה לתקן את המצב ואומר לאהרון, כי אי אפשר להיות תקוע בעבר, ושעליו להסתכל קדימה. נכון, חטא העגל היה חמור, אך אי אפשר להיות תקוע בעבר.

כשה' יתב' סלח לחטא העגל ומינה את אהרון לכהן גדול, אין צורך להתעסק בעבר.

מה ניתן ללמוד מדבר זה??

6

אחד הדברים המונעים מאנשים להתקדם, הוא היותם קשורים למה שעשו בעבר. אם ירצה אדם להתחיל להתנהג ביושר, תכף יאמר לו ליבו – איך אתה חושב שתוכל לעשות כן אחרי כל השקרים שהיו לך בעבר??

המחשבה, שלפיה אם עשינו מעשה בעבר כבר אי אפשר לשנותו, היא זו שמונעת מאנשים לטפס למעלה או לחזור לדרך הישר. וזה מה שלמעשה אומר משה לאחיו במילות החיזוק שלו. בוא אהרון, תתקרב ותתקדם אל עבר המזבח, אל תישאר מאחור. חטא העגל אינו מכשול בפניך, אלא אדרבה, הוא הדבר שבגיניו נבחרת, כדי שיידע שבני האדם אינם מלאכים והם יכולים להיכשל. המבחן הגדול של האנשים שחטאו בעבר הוא – ברצונם לתקן את מעשיהם.

ייתכן שחטאנו בעבר, אך יש לנו תקווה לתקן ולהתחבר מחדש לעצמנו, למרות כישלונותינו בעבר. האדם צריך לדעת שבחיים יש נפילות, קורה. אבל ניתן עם כוחות מחודשים לעלות מעלה בכל התחומים למרות מה שהיה בעבר.

ודבר נוסף - מותם של שני בני אהרון

לא ניתן לדבר על פרשת שמיני ולא להזכיר את בניו של אהרון – הכהן הגדול, נדב ואביהוא שמתו בפתאומיות גדולה ביום הקמת המשכן ב-א' ניסן, לאחר 7 ימי המילואים. ניתן לומר על מוות זה – שזוהי תעלומה גדולה!!! ברצוני לנסות ולהסביר את מותם של נדב ואביהוא ולקשר את הדברים לימינו אנו.

ראשית, מה ידוע לנו לגבי חטאם של נדב ואביהוא???

לכאורה יש מחלוקת בין המדרשים אם היו חטאיהם רבים, כפי שאומר המדרש ויקרא רבה כ', ומדרש הספרא: "בשביל ארבעה דברים מתו בניו של אהרון: על הקריבה – שנכנסו לפני ולפנים, ועל ההקריבה- שהקריבו קרבן שלא ניצטוו, על אש זרה שהביאו מחוץ למשכן, ועל שלא נטלו עצה זה מזה, איש מעצמו עשו".

ידוע גם שישנם מדרשים שאומרים שהיו להם חטאים נוספים – שהיו שתויי יין, שרצו ליטול את ההנהגה ממשה ואהרון.....והורו הלכה בפני משה רבם....ועוד כהנה וכהנה פירושים נוספים קיימים במדרשים השונים.

קיימת דעה אחרת במדרש רבה: "בארבעה מקומות מזכיר מיתתן של בני אהרון ובכולן מזכיר סירחונן, כל כך

למה? להודיעך שלא היה בידם אלא עוון אחד זה בלבד.....ושלא יהיה פתחון פה לבאי עולם לומר מעשים רבים

מקולקלים היו בידם בستر שע"י כך מתו".

ניתן לומר שאין כאן מחלוקת בין המדרשים, שהרי בתורה מוזכר חטא אחד בלבד: "אש זרה אשר לא ציווה אותם", וחטאם נבע מנקודה אחת והיא בעצם הנקודה היסודית שסביבה ישנם חטאים שונים.

מהי אותה נקודה?? ניתן לומר שהחטא היה שהם הירשו לעצמם לחדש בעבודת ה' הנהגות שונות ומוזרות שה' לא ציווה, ואם יש בעיה יסודית בנקודה זו, ניתן להגיע לכל החטאים, שנבעו מאותה נקודת שורש. **אסור לנו לזלזל**

בנדב ואביהוא. הם היו צדיקים גדולים, כפי שנאמר - "בקרובי אקדש", עד שאמר משה לאהרון - "עכשיו אני רואה שהם גדולים ממני וממך" (רש"י). במדרש נאמר: "נמצאו שני בניך חביבין ממנו" (= מאיתנו), והלקח הוא שגם גדולים וצדיקים עלולים להיכשל בחטא הקרבת אש זרה.

היות וחטא זה של חידושי הלכות שכיח בכל דור ודור ראתה התורה צורך להזכיר אותו בארבעה מקומות. גם בדורנו מצויים כאלו, שמנסים להתחבר ולחבר אחרים אל ה', לא בדרכים שה' עצמו קבע אלא בדרכים שהם עצמם מחדשים. ישנם כאלו שמתחזים לרבנים ומקובלים שמציגים עצמם כבעלי כוחות על טבעיים, והם מנסים בתרופות אליל ובמעשים משונים לרפא את האנשים שפונים אליהם.

המגיד מדובנא, בהסבירו את הפסוק " **הנסתרות לה' אלוקינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת**", אומר כך: "כמו שה' במתן תורה לא התחיל בנסתרות כי אם בדברים הנגלים ומבוארים לעין כל רואה, כפי שנאמר בישעיה - "לא מראש בסתר דברתי לאמר", כך גם אתם אל תקבלו נסתרות מפי מי שנזדמן כי אם רק מאותו חכם שכבר ידעת ושמעת מפיו הרבה חידושים בנגלה, אליו תוכל להאמין שהוא חכם בנסתר גם כן, אבל כאשר אינו בדוק אצלך אם הוא גדול בתורה בחלק הנגלה וישמיע לך דברים ויאמר שהם סתרי תורה, שטה=(זוז הצידה) מעליו ועבור, כי מה תלמד ממנו".

דברי המגיד מדברים בעד עצמם. אנו צריכים לדעת שכל חידוש שאנו או אחרים רוצים לחדש, לבדוק היטב האם החידוש הזה הוא חידוש שיסודו בתורת ה', הוא קיים במסגרת שה' העניק לנו, או ח"ו הוא "אש זרה" ואסור לנו להיות שם. וזאת הייתה הבעיה אצל נדב ואביהוא. הרצון שלהם לחדש ולהביא "אש זרה" למקדש, היה בבחינת התלהבות גדולה כדי שהאש תידלק במשכן, אבל גם התלהבות גדולה בעבודת ה' צריכה להיות בתוך המסגרת והגבולות שהעניק לנו ה' בתורתו.

כיום יש קהילות שרוצים לחדש כל מיני דברים משונים בתפילות, היתרים כאלה ואחרים שלא היו נהוגים אצל ישראל סבא..... - לחדש - זה טוב, אך בכל חידוש צריך לבדוק לפני שמתחילים לעשותו, האם החידוש מסתדר עם תורת ה' וקיים במסגרת האמיתית של עבודת ה', או ח"ו זוהי - "אש זרה" ואז צריך להתרחק מדבר זה.

אוהבכם ומוקירכם מאוד
שבת שלום ובשורות טובות לכולם
שרגא פרוכטר - ראש הישיבה

